

2808
20.12.19

Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2019

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Κίνδυνος για την υγεία, την γεωργική παραγωγή και το περιβάλλον από τη χωροθέτηση XYTY στη περιοχή Ξηροκάμπια του Δήμου Ευρώτα του Νομού Λακωνίας»

Ο Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΠΕΣΔΑ) Πελοποννήσου, προβλέπει 3 Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων- Χώρους Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΜΕΑ- XYTY) μια εκ των οποίων στη Λακωνία. Η εν λόγω μονάδα έχει χωροθετηθεί στη περιοχή “Ξηροκάμπια” περίπου 3χλμ από την Σκάλα Λακωνίας, γεγονός που έχει προκαλέσει πλήθος αντιδράσεων από την Επιτροπή Αγώνα των κατοίκων και την προσφυγή του Δήμου εναντίον της απόφασης αυτής. Η προσφυγή εκδικάζεται στις 5/2/2020 από το Συμβούλιο της Επικράτειας (ΣτΕ).

Πρόσφατα η Οικονομική Επιτροπή (06.12.2019) της Περιφέρειας Πελοποννήσου επέτρεψε την αναγκαστική απαλλοτρίωση των κτημάτων για την υλοποίηση του έργου, με μια διαδικασία που χαρακτηρίζεται από μια σειρά παρατυπίες. Συγκεκριμένα:

Η ανάδοχος εταιρεία (ΤΕΡΝΑ ΑΕ) υπέγραψε την σύμβαση υλοποίησης του έργου τον Ιούνιο του 2018, έχοντας εξασφαλίσει παράνομα από ιδιώτη καταπατητή τις εκτάσεις που έχουν χωροθετηθεί οι ΜΕΑ XYTY τόσο στην Αρκαδία αλλά και στη Λακωνία. Στη συνέχεια, όταν οι πραγματικοί ιδιοκτήτες, που καλλιεργούν αδιάλειπτα μέχρι σήμερα τις εκτάσεις, δικαιώθηκαν δικαστικά η κυβέρνηση αποφάσισε την αναγκαστική απαλλοτρίωση 4 μήνες μετά. Για την αναγκαστική απαλλοτρίωση απαιτούνταν και η σύμφωνη γνώμη της Περιφέρειας Πελοποννήσου η οποία όμως με απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (Σεπτέμβριο 2019) απέρριψε την πρόταση. Στη συνέχεια με το ν.4635/2019, μεταφέρθηκε η αρμοδιότητα με φωτογραφικό τρόπο, στην

Οικονομική Επιτροπή, η οποία και γνωμοδότησε θετικά όπως αναφέρθηκε ήδη στις 6 Δεκεμβρίου 2019.

Η συγκεκριμένη θέση στη Λακωνία, έχει κριθεί ότι ενδέχεται να προκαλέσει ιδιαίτερα σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στα υπόγεια και υπέργεια ύδατα, στις καλλιέργειες και στο φυσικό περιβάλλον την περιοχής. Σύμφωνα δε με επιστημονικά τεκμηριωμένη γνωμοδότηση του τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της ΠΕ Λακωνίας, η σχεδιαζόμενη μονάδα πρόκειται να επιβαρύνει την ποιότητα των υπόγειων υδάτων που χρησιμοποιούνται για ύδρευση και άρδευση.

Η γνωμοδότηση της εν λόγω υπηρεσίας επισημαίνει ότι η θέση Ξηροκάμπια:

(α) Βρίσκεται επί του καρστικού, δηλαδή υδροδιαπερατού, υδατικού συστήματος της Σκάλας που επικοινωνεί με τον ποταμό Ειρώτα και με ολόκληρο τον υδροφόρο ορίζοντα του Υδατικού Διαμερίσματος της Ανατολικής Πελοποννήσου.

(β) Βρίσκεται 500 μέτρα (στην πραγματικότητα βρίσκεται σε περί που 440 μέτρα απόσταση, άρα εκτός προδιαγραφών ΠΕΣΔΑ και ΕΣΔΑ) από τον ποταμό Ειρώτα, και περίπου 4 χλμ από τις πηγές της Σκάλας και την υδρευτική γεώτρηση της Σκάλας, εντός των ορίων του προστατευόμενου Υπόγειου Υδατικού Συστήματος Υδροληψίας που θεσπίστηκαν από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων (ΦΕΚ 1004/Β/24-4-2013), σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/EK, κατ' εφαρμογή του ν. 3199/2003 και του ΠΔ 51/2007. Επισημαίνεται εξ άλλου ότι σύμφωνα με το παραπάνω Σχέδιο Διαχείρησης Υδάτων και την διεθνή βιβλιογραφία, οφείλουν να θεσπίζονται εκτεταμένες ζώνες προστασίας έργων υδροληψίας στις οποίες μεταξύ άλλων απαγορεύεται η χωροθέτηση ΜΕΑ-ΧΥΤΥ. Αξίζει να σημειωθεί ότι με τα αναθεωρημένα Σχέδια Διαχείρισης (4674/Β/29.12.2017) και αφού η συγκεκριμένη δραστηριότητα είχε χωροθετηθεί, παράνομα, επιτράπηκε και η εγκατάσταση αυτών των δραστηριοτήτων. Σημειώνεται ότι ο συγκεκριμένος υδροφορέας είναι τεραστίου μεγέθους και συγκεκριμένα πλέον των 600 εκατ. Κυβικών μέτρων ύδατος.

(γ) Το μεγαλύτερο τμήμα της εν λόγω έκτασης είναι γη υψηλής παραγωγικότητας που αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού από τη χωροθέτηση μονάδων ΧΥΤΥ σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου. Γι' αυτό το λόγο έχει ζητηθεί να γνωμοδοτήσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ.

Ο εισηγητής από την υπηρεσία εξάλλου, θέτει σε αμφισβήτηση, ως αναξιόπιστη, την υδρολογική μελέτη του έργου η οποία- σε αντίθεση με την άποψη όλου του επιστημονικού κόσμου- θεωρεί ότι οι πηγές της Σκάλας Λακωνίας δεν αποτελούν καρστικές πηγές επαφής και αποσιωπώντας επίμαχα ζητήματα όπως η μεγάλη διαπερατότητα των υποκείμενων ασβεστολίθων, καταλήγει στο

συμπέρασμα ότι μπορεί να χωροθετηθεί δραστηριότητα “υψηλής ρυπαντικής επικινδυνότητας” όπως η MEA-XYTY.

Επίσης, τα δύο τρίτα της έκτασης βρίσκονται σε περιοχή Natura 2000 όπου απαγορεύεται η εγκατάσταση μονάδων MEA-XYTY εκτός αν προβλέπεται από το ειδικό καθεστώς προστασίας τους, κάτι που δεν ισχύει εδώ.

Τέλος, σύμφωνα με το τμήμα Αρχαιοτήτων και Προϊστορικών και Ιστορικών Αρχαιοτήτων της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού, καθώς και την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία κάτω από τη θέση “Ξηροκάμπια” βρίσκονται σπήλαια που χρίζουν είερεύνησης για την εύρεση παλαιολιθικών αρχαιοτήτων.

Λαμβάνοντας υπ' όψη τα παραπάνω

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Προτίθεται να επανεξετάσει τη χωροθέτηση του MEA-XYTY Λακωνίας σε χώρο που δεν θα θέσει σε κίνδυνο με ανεπανόρθωτη ρύπανση τον υδροφόρο ορίζοντα ολόκληρης της Λακωνίας, με άσχημες επιπτώσεις στα ήδη επιβαρυμένα λόγω κρίσης τοπικά αγροτικά προϊόντα, στην ποιότητα ζωής των Κατοίκων, στην ύδρευση και άρδευση της περιοχής και στον τουρισμό;
2. Προτίθεται να ζητήσει γνωμοδότηση από τα συναρμόδια υπουργεία (α) αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων και (β) πολιτισμού και αθλητισμού για τα ζητήματα που τίθενται παραπάνω, επανεξετάζοντας επί της ουσίας την εγκυρότητα της θέσης της όποιας υλοποίησης του σχεδιασμού αυτού;
3. Προτίθεται να αναθεωρήσει τα σχέδια διαχείρισης Υδάτων ώστε να απαγορεύεται η χωροθέτηση μονάδων XYTY, όπως προβλέπεται από διεθνή βιβλιογραφία και τα αρχικά σχέδια;
4. Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, προτίθεται να αναθέσει άμεσα σε ανεξάρτητους ειδικούς ερευνητές τον γεωλογικό έλεγχο της Λακωνίας, ώστε άμεσα, τόσο επιστημονικά, όσο και νομικά ορθά, να λυθεί το θέμα της ουσιαστικής και ασφαλούς διαχείρισης των απορριμμάτων στην περιοχή;
5. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει ώστε να αυξηθεί ουσιαστικά το ποσοστό της ανάκτησης, ανακύκλωσης και κομποστοποίησης στην περιοχή για να περιοριστεί η ποσότητα αποβλήτων που καταλήγουν σε XYTA- XYTY ανεξαρτήτως που θα χωροθετηθούν;

Ο ερωτών βουλευτής

Κρίτων Αρσένης